

Knutbyskolan – Genreskolan

“Språket är nyckeln till kunskap”

Britt Johansson som är projektledare för "Knutbyprojektet". Foto: Mats Lindblad

Knutbyskolan (F-6, 350 elever) ligger i Rinkeby. Andelen familjer med invandrarbakgrund är över 90 %. Området har även en stor in- och utflyttning, etablerade familjer flyttar ut och nyanlända familjer flyttar in. Skolan har många goda förutsättningar men trots dessa har skolans resultat på nationella proven år efter år legat på mellan 50 och 65 %.

Mot denna bakgrund startades hösten 2004 ett projekt med syftet att utveckla skolans språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt mot en mer tydlig modell. Den är hämtad från staten South Australia i Australien. Modellen bygger på lingvisten Michael Hallidays funktionella grammatik. Halliday menar att språket finns med i nästan allt vi gör. Vi använder det alltid i ett sammanhang. Språket i sammanhanget bestäms av kulturen och situationen. Han menar att även om barn har de biologiska förutsättningarna för att lära sig språk så är det i de sociala sammanhangen barnet kommer i kontakt med som är avgörande för hur språket utvecklas.

Den australiska genrepdagogen syftar med andra ord till att utveckla det språk eleverna behöver för att kunna ta till sig ämnesundervisningen i skolans samtliga ämnen. Pedagogikens fokus är att ge modeller för arbetssätt som ökar elevernas förutsättningar att utveckla ämnes- och språkkunskaper samtidigt.

Alla skolämnen har sitt speciella språk. Man använder t ex inte språket på samma sätt när man skriver en berättelse som när man ska förklara ett experiment. Språket förändras också beroende på vem man vänder sig till, vad man vill och om man talar eller skriver.

Skolans utvecklingsarbete kallas "Knutbyprojektet". Det innebär att alla pedagoger utbildas i genrepdagogen och förväntas följa modellen i sin undervisning. Schemalagda pedagogiska diskussioner hålls varannan vecka och leds av certifierade genrepdagogen. John Polias som

är forskare och lärarutbildare från Australien stöttar projektet med sina kunskaper och erfarenheter.

Målsättningen är att Knutbyskolan ska bli en lärande organisation som arbetar med det livslånga lärandet såväl bland elever som bland personal. Målet för projektet är att all personal på skolan ska få kunskap om och arbeta utifrån den explicita modellen såsom den används i South Australia men självklart med anpassning till svensk läroplan och de förhållanden som råder i Rinkeby och på Knutbyskolan. Detta ska resultera i att elevernas språkliga förståelse i tal och skrift utvecklas och fördjupas samt att elevernas kunskapsnivå generellt förbättras.

Britt Johansson som är skolans projektledare, tycker att resultaten är entydigt positiva. Hon ägnar sig på heltid åt skolans pedagogiska utveckling. Barnen har fått en större språkbehärskning och förstår ämnena bättre. Ämnen och språkutveckling går numera i högre utsträckning hand i hand. Projektet har bekostats av skolans budget som betalar för Britts lärartjänst. I gengäld har man kunnat dra ner på exempelvis Sv2- resurserna. Avslutning ska ske år 2010 då skolans pedagogiska utvecklingsgrupp tar över för att se till att modellen fortsätter att leva och utvecklas.

Slutligen är det viktigt att inte se detta som en fristående metod, något som hamnar vid sidan av annan undervisning och ej blir integrerad i vardagen. Det får inte kännas som en "tvångströja" för den enskilde läraren.

Tips: Pauline Gibbons, "Stärk språket, stärk lärandet"

Kontakt: Britt Johansson
Knutbyskolan, Rinkeby
070-457 81 68
britt.johansson@utbildning.stockholm.se

Hemsida: <http://www.knutbyskolan.se/68b3fb7f-f42c-4f74-85f9-4cab3e5901ab-29.html>

Intervju: Mats Lindblad, Utbf 20081016

BILAGOR: 1. Argumenterande genre år 6
2. Beskrivande genre år 6

BILAGA 1

Argumenterande genre år 6

Rubrik	Politiker inför skoluniform i Sverige!
Tes/åsikt	Jag tycker att man borde införa skoluniform i den svenska skolan. Jag menar att det skulle leda till ökad jämställdhet i skolan men också till att tid och energi skulle sparas till skolarbetet och att kostnaderna för klädkontot skulle minska.
Argument 1	För det första skulle jämställdheten öka om svensk skola införde skoluniform. Eleverna skulle inte kunna dömas utifrån sina kläder. En jacka från H&M eller en Canada Goose skulle inte spela någon roll längre. Skillnaden i valet av kläder mellan elever som kommer från rika och fattiga familjer skulle försvinna. Det skulle vara mycket bra för de svenska jämställdhetsidealen.
Argument 2	För det andra skulle eleverna slippa slösa tid framför spegeln varje morgon. Eleverna skulle inte längre behöva bekymra sig om vad de ska ta på sig för att vara coola i kompisarnas ögon. Mängder av energi och tid skulle sparas till det viktiga skolarbetet.
Argument 3	Dessutom skulle införandet av skoluniform bli lönsamt för den enskilda eleven och hans familj eftersom kostnaderna för inköp av kläder skulle minska. Då skulle ingen behöva slösa pengar på dyra märkeskläder.
Sammanfattning och förstärkning av tesen	Snälla politiker lyssna på mig och inför skoluniform! Det vore ett beslut som skulle gynna såväl jämställdheten i skolan som elevernas och föräldrarnas plånböcker och dessutom spara mängder av tid och energi.

Lejon

Lejonet är släkt med de flesta kattdjuren till exempel tigern, geparden, och leoparden.

Lejonet finns i varma områden i Afrika och delar av Indien.

Lejonet brukar ha grågul till rödbrun päls. Lejonets vackert färgade och mönstrade skinn hjälper lejonet att hålla sig gömd i sina naturliga omgivningar. Lejonhanen har en väldigt vacker hårman. Lejonet syns nästan inte alls mot en bakgrund av sol och skugga, grenverk och högt gräs.

Lejonets ögon är mycket ljuskänsliga. En ljus dag stängs pupillerna så att endast så mycket ljus som behövs för att se släpps in. Tamkatters pupiller blir smala streck, medan lejonets pupiller blir små runda hål.

Lejonet är en mycket framgångsrik jägare. Det beror till stor del på dess tänder och klor. Ett lejon kan döda stora, kraftfulla djur som till exempel en buffel.

Lejonhonan får 2-5 ungar per kull. Lejonhonan gömmer alltid sina ungar på ett bra gömställe. Det brukar vara en bit från flocken. Lejonhonan byter gömställe minst en gång om veckan.

Källförteckning:
Barnens djurbok
Liten blir...lejon
Stora kattdjur
Lejon och tigrar